

AD 1611464

datum 13 Juni 1982

CO

b. — d. —

1) Zo nodig andere rubricering aangeven.

Distr.: BC-BFB-HD

Bijlage(n):

Afschr.:

BO: 190.912

Betreft: Vergadering van het I.K.V. in Boxmeer, samen met het Anti-Kernwapenoverleg uit Nijmegen.
Gehouden op 8-6-1982 in het "Haarhuis", een soort gemeenschaps huis.

Aanwezig waren ongeveer 25 personen, afkomstig uit Beek en Donk, Erp, Venray, Den Bosch, Uden, Eindhoven, Oss, Nijmegen en Boxmeer.

Herkend werden:

Deze vergadering was belegd om vooral de organisatie rond de Volkelfietstochten weer op poten te zetten.
werd formeel weer als voorzitter gekozen.

Voorlopig is er nog een tokort van F.1500,- voor de organisatie van de fietstochten. Dit bedrag is voorlopig voorgeschoten door
Voor de Volkel-fietstochten is een nieuw gironummer op naam van geopend

Voorgesteld is om de fietstocht te houden op 26-9-1982.

Tijdens dit gebeuren mogen politieke groeperingen en/of partijen geen colportages verrichten. Vorige jaar is er ruzie geweest met de Socialistische Partij over colportage e.d.

Voor de komende fietstochten zullen van het Anti-Kernwapenoverleg de fietsroutes overgenomen worden die ook bij de laatste Volkeldemonstratie zijn gevolgd. (Vanuit Gelderland en Brabant langs diverse routes naar Volkel).

en gaan zullen namens de lokaliteiten commissie bekijken waar er in Uden en Volkel plaatsen te vinden zijn waar manifestaties gehouden kunnen worden in de Vredesweek bij gelegenheid van de fietstochten.

Er worden weer affiches, buttons en vlaggetjes vervaardigd. Dit jaar wordt de leus "Brabant Kernwapenvrij". Dit heeft als voordeel dat de propagandamaterialen ook te gebruiken zijn bij protesten in Gilze-Rijen (Vliegbasis) en Belgisch Brabant.

Elke IKV-kern in de regio krijgt m.b.t. de te organiseren fietstochten een eigen taak. Zijk is er een werkgroep "Fondsvorming",

"financiën", "publiciteitsmiddelen", "perscontacten" e.d.

Nadere samenwerking ~~tussen~~ het Anti-Kernwapenoverleg en Volkelfietstochten moet nog besproken worden.

De sfeer in deze vergadering was erg rustig. Alle aanwezigen zijn echte IKV-ers die "Mient-Jan" aanbidden als het opperhoofd van het IKV, aldus een typering van een lid van het Anti-Militaristies Buro uit Nijmegen.

In het laatste IKV-blad (Kernblad) zijn artikelen geschreven over de meningsverschillen tussen Anti-Kernwapenoverleg en IKV. Aanvankelijk schreef Peter Ronkers een artikel, waarna Winfried Huba en Ludger (ngo) namens het A.K.O. een artikel plaatsten.

SCHOLING

Hoe om te gaan met harde acties

In Zuid-Oost Brabant werden de kernen de afgelopen tijd bezig gehouden met de vraag welke houding aangenomen moest worden ten opzichte van een Nijmeegs initiatief om na Pasen de hoofdingang van de vliegbasis Volkel (symbolisch) te blokkeren. Alleen al door de veel ruimere tijd van voorbereiding en overleg een aanmerkelijk andere situatie dan het gebeuren rond de munitie-trein. Toch aardig om even te zien hoe daarmee is omgesprongen.

In grote lijnen hangt men het standpunt aan dat burgerlijke ongehoorzaamheid pas aan de orde kan komen als alle andere middelen uitgeput zijn. In Nederland, waar nog steeds kanalen naar het democratisch besluitveld openliggen, hoeft daar dus nog geen sprake van te zijn. Bovendien bestaat er kans, dat de instemming wordt verspeeld, die de vredesbeweging eindelijk bij brede bevolkingslagen schijnt te krijgen. Aan de andere kant kun je je afvragen in hoeverre de democratie ook vanuit de overheid recht wordt gedaan, wanneer zij diezelfde bevolking geen willig oor leent en beslissingen neemt, waarvan zij weet, dat de meerderheid er niet achter staat. Denk alleen maar even aan de talloze verwickelingen op het gebied van wapeniging en kernenergie; denk recent aan de uitdaging, die ons in de vorm van een munitie-transport voor de voeten werd geworpen. De vraag rijst: Moet je democratisch blijven reageren op zulke ondemocratische handelingen?

Wat kun je doen om je protest zodanig vorm te geven, dat Den Haag wel moet luisteren?

Als je je distancieert van acties, die het langdurige proces, de slepende gesprekken, beu zijn, en murw gemaakt, voor directer voorkeuren kiezen, laat je dan niet juist je MEDE-schuld in de steek?

In Brabant werden we geconfronteerd met die problematiek.

Om daar iets van te begrijpen eerst even iets omtrent Volkel zelf, en de relatie die de vredesbeweging daar mee onderhoudt.

In de jaren '60 werd er vanuit het westen van het land naar de militaire vliegbasis Volkel gefietst, om daar te protesteren tegen de wapenings-inspanningen.

Op gegeven moment hielden de tochten op. Zes jaar geleden nam een ANJV-afdeling in Beek en Donk het oude plan opnieuw op, en van daaruit werd het initiatief geboren om vanuit de omgeving naar de basis te fietsen. Aanvankelijk gebeurde dat met enkele tientallen mensen, wat uitgroeide tot enige honderden.

Drie jaar geleden werd in Beek en Donk de vredesbeweging Beek en Donk opgericht en de plaatselijke ANJV-ers vonden het niet meer dan normaal, dat de Volkeltocht in logischer handen was bij hen dan bij het ANJV.

Inmiddels hadden meerdere plaatsen zich aangesloten bij de tocht, die op de eerste of de laatste zondag in de Vredesweek wordt gehouden.

In 1980 namen een kleine 20 groepen uit de

regio deel en stonden er 1.200 mensen aan de poort; in 1981 was het aantal groepen uitgegroeid tot 35 en ondanks de stromende regen stonden we met 2.000 mensen in Volkel. De fietsers hadden er gemiddeld zo'n 30 km nat pak-halen voor over gehad. Het lijkt niet overdreven van een dubbel aantal uit te gaan als het mooi weer zou zijn geweest.

Volkel staat in de belangstelling, omdat het Amerikaanse troepen herbergt, die de daar aanwezige atoomkoppen bewaken.

De F-16 zal dit jaar daarnaartoe komen en het protest tegen de nuclearisering van dit vliegtuig vormt thans hoofdpunt van de directe acties, die buiten het Volkeltocht-gebeuren om, door het Nijmeegs Anti Kernwapen Overleg worden geïnitieerd.

In de loop van 1981 ontstonden die plannen. Groepen uit de regio werd verzocht medewerking te verlenen aan een demonstratie/manifestatie op 2e Paasdag a.s. Dat zou dan moeten worden gevolgd door een blokkade van de basis. Die gedachte heeft maar heel kort geleefd. De basis heeft 6 toegangen, beslaat een oppervlak van vele tientallen kilometers en de blokkade zou nauwelijks effect kunnen hebben. Vliegtui-

gen gaan bovendien door de lucht en daarbij is met een blokkade het functioneren nauwelijks te ontwrichten.

Het Anti Kernwapen Overleg wijzigde zelf de plannen en stelde een symbolische blokkade voor: De hoofdpoort van de basis zou gedurende de ochtenduren worden versperd door een zit-demonstratie. Tegen dit plan bestonden in de regio nogal wat bezwaren: de zaak kon uit de hand lopen; wie garandeerde, dat iedereen na enkele uren zou vertrekken? Ook al zouden de demonstranten zich gewelddoos opstellen, zou de Militaire Politie dat óók doen? Was het mogelijk waterdichte afspraken te maken over het gewelddoos laten afvoeren bij politie-optreden? Hoe kijkt de bevolking aan tegen dit middel, dat duidelijke associaties oproept met echte blokkades? (Dode-waard, munitietrein.)

Verskillende groepen lieten aan het AKO weten dat zij zich zouden distantiëren, als de plannen doorgang vonden. Het Vredes-beraad Uden deed dat ook, met de aantekening, dat zij in dat geval zouden proberen zoveel mogelijk mensen/groepen daarachter te krijgen, wat de blokkade tot een

splintergroep-activiteit zou kunnen maken. De Volkeltocht-organisatie, waar als beschreven, bijna 40 groepen aan deelnemen, kon niet veel zeggen: zij heeft geen werkelijk bestuur of vertegenwoordiging. Wel zond zij een brief waarin gesteld werd, zonder daar ook maar enig oordeel aan te verbinden, dat dit middel niet het hunne was. Er werd afgesproken, dat in ieder geval degenen, die nauw betrokken bekend staan met de Volkeltocht, ook niet de vergaderingen van het AKO zouden bezoeken. Daardoor moest elke schijn worden vermeden, om betrokkenheid bij het blokkadeplan later in de schoenen geschoven te krijgen. Het IKV kwam op een regionale dag voor Zuid-Oost Brabant bijeen en besloot, dat een brief zou worden gestuurd naar het AKO, waarin werd gesteld, dat het IKV niet bereid was zich van de blokkade te distantiëren, hoezeer zij dit middel ook afkeurde.

Gesteld werd, dat het afvallen van vredesgroepen onderling als een succes door de 'haviken' zou kunnen worden ervaren. Om echter te voorkomen, dat zij (ten onrechte) daar toch in zou worden mee-geleefd, stelde zij alternatieven voor, die aan de pers zouden worden gepresenteerd, een hoogtepunt vormend gelijktijdig met de AKO-actie op de dag van de blokkade. Het zou dan duidelijk blijken, dat IKV-ers zich die dag met iets anders bezig hielden, wellicht aangehangen door vele anderen. De alternatieven bestonden in hoofdzaak aan het vroegtijdig stellen van vragen aan

alle overheids-lagen omtrent de wederzijdse hantering van de democratie en een demonstratie vanuit Brabant naar het Binnenhof, op het moment, dat de debatten over de nuclearisering van de F-16 aan de orde zouden zijn.

(1 kern uit het Zuid-Oost-Brabantse overleg vond de alternatieven prima, maar schaarde zich evengoed achter het AKO.) Overigens nemen aan het Anti Kernwapen Overleg ook de 3 Nijmeegse IKV-kernen actief deel, en spelen daar een actieve rol in. Zij hebben de blokkade-plannen ook wel zien zitten.

Het AKO beraadde zich op de nieuw ontstane situatie en vond zelf, dat één en ander pas zin zou hebben, wanneer massaal deelgenomen werd. Om die reden wijzigde zij haar plannen:

De demonstratie/manifestatie op 2e Paasdag gaat door, de blokkade niet.

Uit deze gang van zaken kun je een aantal dingen afleiden.

In de eerste plaats natuurlijk, dat tijd een rol speelt bij een goed overleg. Die tijd hadden wij zeker aan onze zijde. In de tweede plaats, dat een stuk redelijkheid nooit weg is. Maar wat belangrijk is, te constateren, dat een alerte reactie van alle groepen in een gebied, vereist is om een bepaalde zaak overeenkomstig de wensen van de meerderheid te regelen.

Het belang van een goed functionerend regio-overleg wordt daarmee onderstreept. Bovendien is het noodzakelijk, dat men de

haalbaarheid en de effectiviteit van acties, toetst aan een geheel.

Wat is het mogelijke antwoord vanuit de bevolking?

Wat is het af te dwingen antwoord van de politiek?

Welke momenten zijn van belang in een besluitvormings-procedure?

Hoe stuur je bij, zonder elkaar af te vallen? Dat laatste is een heel zwaar punt. Je distantiëren van een actievorm kan door het tegenkamp o-zo-makkelijk worden uitgelegd als een distantiëren van de organiserende actie-groep.

Dat zagen wij helemaal niet zitten.

We kozen in Brabant voor het dan maar er tegenover zetten van een alternatief (waar naar ons inzicht eerder aan had moeten worden gedacht. . .).

De benadering vanuit het IKV naar de groep in Nijmegen heeft een aantal wegen opengehouden.

Gezamenlijk kunnen we nu aan de gang met het informeren van de bevolking (waar het AKO overigens al heel goed mee bezig is), over de atoombaten van de F-16 en de uitruilfunctie daarvan.

Het mobiliserende werk is op die manier niet voor niets geweest. Dat is bruikbaar voor de Paas-activiteiten, en zeker ook voor de tijd daarna.

Het is te hopen, dat iedereen nu ook loyaal meedoet aan de bijgestuurde plannen.

*Peter Ronkes Agerbeek,
Kernenbegeleider Z-O Brabant*

De F-16 bij de Nederlandse industrie

In het Kernblad van december 1981 is een korte bespreking gegeven van de taken die de F-16's van de Nederlandse Luchtmacht binnen de bondgenootschappelijke verdediging van de NAVO zullen moeten uitvoeren. Maar er is nog een verhaal te vertellen over dit vliegtuig, dat in de nabije toekomst de enige straaljager van de Luchtmacht zal zijn, — namelijk het verhaal van de co-productie.

In 1975 werd, óók internationaal, gesproken van de 'wapenaankoop van de eeuw', toen België, Denemarken, Noorwegen en Nederland besloten om de F-16 aan te schaffen. Bij de toekenning van dit predikaat is weliswaar gerekend buiten het optreden van de Reagan-regering, maar zeker in de vóór-Reagan verhoudingen gold een bestelling van 348 F-16's voor 2,8 miljard dollar (prijspeil 1975) als een omvangrijke order.

Bovendien bestond er uitzicht, dat de vier landen aanvullende bestellingen zouden plaatsen, en ook werd de keuze van de 'Europese' landen als een belangrijke mijlpaal gezien op weg naar nieuwe verkoopsuccessen.

Nederland heeft als eerste land vervolgebestedingen geplaatst. Naast de 102 in 1975 bestelde toestellen, zijn in december '80 en '81 respectievelijk 22 en 18 F-16's besteld.

Volkel — Maj S. Heijboer zette op 18 januari de eerste F-16 bestemd voor de vliegbasis Volkel aldaar op de baan. Het toestel, dat regelrecht uit de Fokkerhallen op Schiphol kwam, zal worden gebruikt als 'sleutelkist' voor de Opleidingsafdeling F-16. Maar het toestel als zodanig blijft vlieggereed en zal regelmatig dus het luchtruim kiezen (foto).

Hoe om te gaan met buitenwettelijke acties?

Wij zijn vier IKV-ers uit twee Nijmeegse IKV-kernen, die actief betrokken zijn bij het Nijmeegs Anti-kernwapen-overleg (AKO). Vanuit deze betrokkenheid en omdat onze kernen in het stuk van Petre Ronkes Agerbeek "Hoe om te gaan met harde acties" in het Kernblad van maart 1982 genoemd worden, willen wij op dit stuk reageren. Wij willen vertellen hoe wij tegenover verdergaande acties staan en enkele opmerkingen maken over hoe in Brabant met een Nijmeegs voorstel voor een illegale actie is omgegaan (onder illegale acties verstaan wij acties van burgerlijke ongehoorzaamheid, acties die buiten de wet gaan).

Peter Ronkes schrijft dat als Den Haag niet de bevolking wil luisteren, de vraag rijst: wat kun je doen om je protest zodanig vorm te geven, dat Den Haag wel moet luisteren? De ervaringen in de strijd tegen de kernbepaling hebben ons geleerd dat massale mobilisatie van mensen alleen niet voldoende is. Den Haag heeft 21 november geheel links laten liggen. Het bleek ook onvoldoende de politici met redelijke argumenten te willen overtuigen. De CDA-atoompacifisten waar dat eerst wel gelukt was, draaiden in december 1979 toch weer bij en werden bovendien met lagere plaatsen op de verkiezingslijsten gestraft. Wij zijn daarom op het punt gekomen, dat we wel naar acties moeten zoeken die *boven* de parlementaire democratie en de legale vormen van inspraak uitgaan. Wij vinden dat illegale acties gerechtvaardigd zijn, nu legale vormen van protest in Den Haag nauwelijks indruk blijken te maken. Illegale acties moeten volgens ons aan de volgende criteria voldoen:

- ze moeten openbaar zijn;
- de middelen mogen met het doel niet in strijd zijn;
- door de actie moet het doel van die actie aan de bevolking duidelijk worden;
- de actie moet zo mogelijk massaal zijn.

Dit betekent dat we niet zonder meer voor 'harde' acties zijn. Harde acties zijn geen nieuwe wet. Ook zij moeten op hun effectiviteit beoordeeld worden. 'Harde actie' vinden wij ook geen goed woord. Wij hebben het over illegale acties, d.w.z. die buiten de geschreven wet staan.

Een voorbeeld

Voor veel Nijmeegse mensen, ook veel IKV-ers (ons ingesloten) is het Pierson-gebeuren in februari 1981 een doorbraak geweest. Het ging toen om het behoud van woonhuizen tegen een geplande parkeergarage aan de Piersonstraat in Nijmegen. Toen zijn verschillende vormen van illegaal verzet tegen de sloop van die huizen gebruikt: eerst kraken van de huizen, en later een combinatie van opgeworpen barricades, geweldloze zitblokkades en spontane massale verzamelingen van mensen op straat. Het gevolg van deze acties was niet, dat de actievoerders de sympathie van de bevolking verloren. In tegendeel, in deze situatie bracht het massale gewelddadige optreden van de politie niet de krakers en hun sympathisanten maar de politie zelf in discredit. Wel was het gevolg op politiek vlak, dat de komst van de parkeergarage verhinderd werd, hoewel de sloop van de huizen niet kon worden voorkomen. De toen gevoerde acties waren illegaal, openbaar, niet in strijd met het doel, voor iedereen duidelijk en massaal.

Dit gebeuren maakte ons duidelijk, dat illegale acties niet in alle situaties afgewezen kunnen worden. Aan de andere kant kunnen illegale acties ook niet zonder meer

goedgekeurd worden, als de legale middelen uitgeput zijn. Zeker na wat in september 1981 in Dodewaard is gebeurd, is in Nijmegen de overtuiging gegroeid, dat je zeer zorgvuldig met illegale acties moet omgaan. Deze zorgvuldigheid en voorzichtigheid leeft ook in het AKO, en bij de IKV-kernen die eraan meedoen.

Het AKO heeft nooit plannen voor een gehele blokkade van de vliegbasis Volkel gehad. Een symbolische blokkade van één van de zes ingangen voor de beperkte duur van vijf uur was het Nijmeegse voorstel. Wij hebben echter de indruk dat er bij Brabantse vredesgroepen de beeldvorming heeft plaatsgevonden, dat Nijmeegse actievoerders een plan voor een harde actie hebben uitgedacht en dit plan aan de regio Brabant willen opdringen. Met dit beeld werden wij geconfronteerd toen wij contact met mensen uit Brabant zochten, al voordat er concrete plannen waren. Herhaalde pogingen van het AKO om in gesprek te komen kregen weinig respons. De georganiseerde regiovergaderingen werden mager bezocht. Wij dachten dat de vredesgroepen in Brabant gewoon met andere dingen bezig zouden zijn. Via het Kernblad (maart 1982) moeten wij nu van Peter Ronkes lezen: "Er werd afgesproken (binnen de Volkel-tocht-organisatie), dat in ieder geval degenen, die nauw betrokken waren bij de Volkeltocht, ook niet de vergaderingen van het AKO zouden bezoeken. Daardoor moest elke schijn worden vermeden, om betrokkenheid bij het blokkadeplan later in de schoenen geschoven te krijgen".

Men heeft dus niet de moeite genomen om in een open dialoog serieus met elkaar over de plannen te praten, om tot een allerzijds bevredigende actieform te komen. Men was gewoon tegen de Nijmeegse plannen en heeft het gesprek geblokkeerd. Het gevolg was dat het AKO zich aanpaste en de symbolische blokkade niet door liet gaan. Maar deze gang van zaken vinden wij geen manier van omgaan van vredesstrijders onder elkaar. Laten we hopen dat onze volgende eenzijdige stappen om tot een open gesprek te komen tot een tweezijdige uitwisseling van ideeën over hoe het verder moet met Volkel zullen leiden.

*Paul Baars
Peter Bemelmans
Winfried Huba
Ludger Schüling*

Prof. Bromstraat 92-4
6525 BG Nijmegen

Naschrift Peter Ronkes Agerbeek

Hoewel ik het met de strekking van het artikel niet geheel eens ben staat het een ieder natuurlijk vrij om eigen gedachten rondom burgerlijke ongehoorzaamheid te koesteren. Wat betreft de relatie tussen en het gedrag van AKO, Volkeltocht en IKV-Brabant was er een voortdurend contact. Wederzijds waren we optimaal van elkaars plannen op de hoogte en voerden we hieromtrent prettig overleg, hetgeen o.a. blijkt uit mijn deelname aan persconferenties en spreekbeurten voor en tijdens de demonstratie. Wellicht had navraag bij de organiserende groep door de vier stellers een 'open dialoog' meer recht gedaan.

Tabel 1: aan Westerse kant

Sovjet berekening van het aantal systemen dat door de Russen als van 'middellange afstand' wordt omschreven

VS	FB 111	
	F 111	
	F 4	
	A-6/A-7	
		700
VK	SLBM	
	Vulcan	
	Buccaneer	
Frankrijk	SLBM	
	Mirage IV	
	IRBM	
		300
Totaal		1.000
		===

Tabel 3: aan Sovjet-zijde

	SS-20	
	SS-4/5	
	Backfire	
	Badger/Blinder	
Totaal		1.000
		===

De huidige systemen die door de Russen als van 'middellange afstand' worden omschreven

VS	FB 111	63
	F 111	164
	F 4	265
	A-6/A-7	68
		560
VK	SLBM	64
	Vulcan	56
	Buccaneer	60
		180
Frankrijk	SLBM	64
	Mirage IV	33
	IRBM	60
		115
Totaal		855
		===

Tabel 4: aan Sovjet-zijde

	SS-20	175
	SS-4/5	350
	Backfire	45
	Badger/Blinder	350
	Fencer, Flogger en Fitter	2.700
	SS-N-5	30
	SS-12/22	?
Totaal		3.650
		===

IKV grijpt kommitment

laten horen in New York

door HANS LEIJTE

DEN HAAG - "Het is best mogelijk dat wanneer ik namens het IKV de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties toespreek, dit voor een praktisch lege zaal gebeurt. Maar ik lig daar niet wakker van. Bij het IKV hebben we ons steeds op het standpunt gesteld: die toespraak bij de Verenigde Naties pakken we effe mee. Veel belangrijker vind ik mijn toespraak voor de grote vredesdemonstratie die komende zaterdag in New York wordt gehouden; daar wordt een half miljoen mensen verwacht."

Internationaal secretaris Wim Bartels van het Interkerkelijk Vredesberaad (IKV) maakt zich geen enkele illusie over de toespraak die hij op 23 of 24 juni voor de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in New York mag houden. Er is een kwartier spreektijd voor uitgetrokken. Het IKV is een van de tientallen organisaties, die tijdens de maandag begonnen VN-ontwapeningsconferentie hun standpunt mogen uitdragen, Bartels, die de ontwapeningsconferentie samen met het IKV-bestuurslid Philip Everts bijwoont, doet dit op verzoek van de vredesbeweging in de Verenigde Staten.

"We zijn er ons terdege van bewust dat we een van de talloze organisaties in New York zijn. Toch worden we daar gezien als een van de belangrijkste organisaties. We gaan er niet op eigen initiatief heen. Als IKV hebben we steeds gedacht, wanneer de Engelsman Bruce Kent van de CND (Campaign on Nuclear Disarmement) de Algemene Vergadering namens de Europese vredes-

afgelopen maandag met de minister van buitenlandse zaken, Van Agt, bleef deze bij de weigering de vredesbeweging op te nemen in de officiële Nederlandse delegatie naar de ontwapeningsconferentie. Dat standpunt was al ingenomen door zijn voorganger Van der Stoep, ondanks een tegenovergesteld advies van de toenmalige regeringsfracties.

Bartels noemt het gesprek met Van Agt teleurstellend. "Hij heeft dan wel beloofd dat wij zoveel mogelijk hulp en bijstand van de officiële delegatie zullen krijgen, maar ik vind het nog steeds een gemiste kans van de regering ons niet in de officiële delegatie op te nemen. Landen als Engeland en Zweden doen dit wel. De regering had dit prachtig kunnen gebruiken voor het Nederlandse imago en er goede sier mee kunnen maken."

Bartels zegt ook geen enkele verwachting te hebben van de toespraak van premier Van Agt - in zijn hoedanigheid van minister van buitenlandse zaken - op 15 juni op de ontwapeningsconferentie in New York. "Tijdens het gesprek met hem zei hij dat de huidige regering niets anders kan doen dan de ontwapeningsgesprekken in Genève afwachten. Van Agt verwoordde dit door te zeggen dat hij bij de Verenigde Naties platgetreden paden zal bewandelen. Ik vind het tragisch dat Nederland op de ontwapeningsconferentie geen eigen gezicht toont. Nederland bedrijft een laffe politiek van schone handen als het om ontwapening gaat."

"Als IKV wordt ons altijd de vraag gesteld: welke houding neemt Nederland aan? Het is en blijft een enorme teleurstelling dat Nederland niet verder komt dan het op-

"De Algemene Vergadering nam toen een prachtige slotresolutie over ontwapening aan, die in schoonheid bijna niet te overtreffen was. Voor ons staat echter vast dat de internationale politiek niet door de Verenigde Naties wordt gemaakt. De uitspraken die daar worden gedaan, zijn niet meer dan aanbevelingen

WIM BARTELS - 'Die toespraak bij de Verenigde Naties pakken we effe mee.'

28.2
12V

Het Parool

2-6-1968

CIRCULATIE

r houden dan dagen

GEZIEN	Volgens geadresseerde
lat. par.	nog t.k. aan
<i>[Handwritten signature]</i>	

ingen:

DEN HAAG - "Het is best mogelijk dat wanneer ik namens het IKV de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties toespreek, dit voor een praktisch lege zaal gebeurt. Maar ik lig daar niet wakker van. Bij het IKV hebben we ons steeds op het standpunt gesteld: die toespraak bij de Verenigde Naties pakken we effe mee. Veel belangrijker vind ik mijn toespraak voor de grote vredesdemonstratie die komende zaterdag in New York wordt gehouden; daar wordt een half miljoen mensen verwacht."

Internationaal secretaris Wim Bartels van het Interkerkelijk Vredesberaad (IKV) maakt zich geen enkele illusie over de toespraak die hij op 23 of 24 juni voor de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in New York mag houden. Er is een kwartier spreektijd voor uitgetrokken. Het IKV is een van de tientallen organisaties, die tijdens de maandag begonnen VN-ontwapeningsconferentie hun standpunt mogen uitdragen. Bartels, die de ontwapeningsconferentie samen met het IKV-bestuurslid Philip Everts bijwoont, doet dit op verzoek van de vredesbeweging in de Verenigde Staten.

"We zijn er ons terdege van bewust dat we een van de talloze organisaties in New York zijn. Toch worden we daar gezien als een van de belangrijkste organisaties. We gaan er niet op eigen initiatief heen. Als IKV hebben we steeds gedacht, wanneer de Engelsman Bruce Kent van de CNID (Campaign on Nuclear Disarmement) de Algemene Vergadering namens de Europese vredesbeweging toespreekt, dan is dat voldoende.

"We zijn echter bestookt met telefoontjes van de Amerikaanse vredesbeweging, waarbij ons werd verzocht vanuit Europa ook onze stem in New York te laten horen. Daarbij werden argumenten gebroekt als: wat is erg belangrijk voor ons. Hieruit blijkt dat wij als IKV erg belangrijk zijn voor de vredesbeweging in Amerika. Maar de vraag is of de leden van de Verenigde Naties dit door hebben," aldus Wim Bartels. Tijdens zijn toespraak voor de VN

WIM BARTELS - 'Die toespraak bij de Verenigde Naties pakken we effe mee.'

zal hij de IKV-slogan, "Help de kernwapens de wereld uit, om te beginnen uit Nederland" toelichten. Ook wil Bartels in New York een pleidooi houden voor de zogenaamde kleine-landenpolitiek. Het IKV vindt dat kleine landen als Nederland gezamenlijk een blok kunnen vormen tussen de bestaande machtsblokken van de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie; deze kleine landen zouden "hun nek moeten uitsteken" door te verklaren dat kernwapens nimmer op hun grondgebied geplaatst mogen worden.

De internationaal secretaris van het IKV benadrukt geen enkele verwachting te hebben van de ontwapeningsconferentie in New York, die tot 9 juli duurt. Hij verwijst daartoe naar de uitkomsten van de eerste N-ontwapeningsconferentie, in 1978.

"De Algemene Vergadering nam toen een prachtige slotresolutie over ontwapening aan, die in schoonheid bijna niet te overtreffen was. Voor ons staat echter vast dat de Internationale politiek niet door de Verenigde Naties wordt gemaakt. De uitspraken die daar worden gedaan, zijn niet meer dan aanbevelingen waar verder niets uit voortkomt. De meeste regeringen laten deze aanbevelingen lopen. Voor het IKV gaat het in New York in de eerste plaats om het leggen van contacten met vertegenwoordigers van de verschillende vredesbewegingen. Onze tweede bedoeling is contacten op te bouwen met kleine landen uit de Derde Wereld," aldus Bartels.

Tijdens een gesprek vertegenwoordigers van de vredesbeweging

afgelopen maandag met de minister van buitenlandse zaken, Van Agt, bleef deze bij de welgering de vredesbeweging op te nemen in de officiële Nederlandse delegatie naar de ontwapeningsconferentie. Dat standpunt was al ingenomen door zijn voorganger Van der Stoep, ondanks een tegenovergesteld advies van de toenmalige regeringsfracties.

Bartels noemt het gesprek met Van Agt teleurstellend. "Hij heeft dan wel beloofd dat wij zoveel mogelijk hulp en bijstand van de officiële delegatie zullen krijgen, maar ik vind het nog steeds een gemiste kans van de regering ons niet in de officiële delegatie op te nemen. Landen als Engeland en Zweden doen dit wel. De regering had dit prachtig kunnen gebruiken voor het Nederlandse imago en er goede sier mee kunnen maken."

Bartels zegt ook geen enkele verwachting te hebben van de toespraak van premier Van Agt - in zijn hoedanigheid van minister van buitenlandse zaken - op 15 juni op de ontwapeningsconferentie in New York. "Tijdens het gesprek met hem zei hij dat de huidige regering niets anders kan doen dan de ontwapeningsgesprekken in Genève afwachten. Van Agt verwoordde dit door te zeggen dat hij bij de Verenigde Naties platgetreden paden zal bewandelen. Ik vind het tragisch dat Nederland op de ontwapeningsconferentie geen eigen gezicht krijgt. Nederland bedrijft een latente politiek van schone handen als het om ontwapening gaat."

"Als IKV wordt ons altijd de vraag gesteld: welke houding neemt Nederland aan? Het is en blijft een enorme teleurstelling dat Nederland niet verder komt dan het op hangen van het angstige verhaal dat er pas op de plaats moet worden gemaakt. Nederland zou de nek eens moeten durven uitsteken en een doorbraak moeten forceren door keihard te stellen dat of op ons grondgebied geen plaats is voor kernwapens."

"Wat je nu krijgt, is dat er een steeds grotere verwijdering ontstaat tussen de regering en de mensen van de vredesbeweging," aldus de internationaal secretaris van het IKV.

Van Agt

vertegenwoordigers van de vredesbeweging